

FORMULARI TIP I

Datë: 05 / 06 / 2017.

NJOFTIMI PËR INFORMIM NGA KËRKUESI PRANË AGJENCISË
KOMBËTARE TË MJEDISIT/ AGJENCISË RAJONALE TË MJEDISIT DHE NJQV
KU DO TË KETË VENDODHJEN INSTALIMI PËR APLIKIM PËR PROCEDURË
TË THELLUAR TË VNM-së

Bazuar në Ligjin Nr.10 431, datë 09.06.2011, "Për mbrojtjen e mjedisit", Ligjin
Nr.12/2015 "Për disa ndryshime në ligjin nr. 10440, datë: 07.07.2011, "Për Vlerësimin e
Ndikimit në Mjedis", VKM-së Nr. 247 datë 30.04.2014 "Për përcaktimin e rregullave, të
kërkesave e të procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen
mjedisore, njoftimi duhet të përmbajë këto të dhëna:

1. Të dhënat e ekstraktit të QKR-së: Subjekti: ELJO-COMPANY 2003 sh.p.k
M. NIPT-i: L57807901N
  2. Adresën e vendodhjes së instalimit: Diberi, Bulqisë, Martanesh, Brastë, Pruga
Brastë - Thakom, km 4, sipërfaqe e pyllësuar mes kucatake 1210-1300, hipsometrike sht
në shkëmborje mes prerjeve 14-20
  3. Titulli i instalimit: Minierë sipërfaqësore e shfrytësimit të mineralit
të kromit
  4. Një përmbledhje joteknike të raportit të vlerësimit të ndikimit në mjedis me CD;
  5. Konsultimet ndërkuftare, kur kërkohet sipas legjislacionit në fuqi;
-
6. Adresën e AKM-së, ku publiku mund të dërgojë komentet dhe sugjerimet e tij, me
shkrim apo në formë elektronike, brenda 20 (njëzet) ditëve nga data e njoftimit.
info@akm.gov.al
- Mbaj përgjegjësi për dorëzimin e njoftimit pranë NJQV-së përkatëse në 20
CD/DVD

Kërkuesi/Përfaqësuesi i shoqërisë

Rustem Ruka
Rustem Ruka

Nr. kontakti

069 7487976 / 0682399573.

PERMBLEDHJE JO-TEKNIKE PER AKTIVITETIN

“Miniere sipërfaqesore e shfrytëzimit të mineralit të kromit”

Subjekti: “ELJO-COMPANY 2003” SH.P.K

Vendndodhja: Diber, Bulqizë; Martanesh, Krastë, Rruga Krastë-Theken Km 4, Sipërfaqe e pëllëzuar mes kuotave 1210-1300, hipsometrikisht në shtrirje mes prerjesh -14-20.

Permbajtja

1. Hyrje

1.1 Te pergjithshme

1.2 Procesi i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis

1.3 Kerkesat e pergjithshme per vleresimin e ndikimit ne mjedis te nje projekti

2. Pershkrimi i kuadrit ligjor dhe institucional

3. Pershkrim i mjedisit te rajonit

3.1 Te pergjithshme

3.2 Pershkrimi i territorit te projektit te propozuar

3.3 Shtrirja gjeografike

3.4 Relievi dhe tokat

3.5 Klima

3.6 Gjeologjia

3.7 Flora dhe fauna

4. Pershkrimi i aktivitetit

4.1 Veprimtaria dhe vendosja

4.2 Varientet e hapjes me punime te reja

4.3 Krahasimi tekniko-ekonomik dhe zgjedhja e variantit me te pershtatshem nepermjet te dhenave per secilin si sasia e punimeve, cmimi per njesi, vlera

4.4 Pershkrimi i kapacitetit prodhues

4.5 Percaktimi i jetes se minieres

5. Identifikimi i ndikimeve ne mjedis lidhur me aktivitetin

5.1 Ndikimet negative ne mjedis

5.2 Shkarkime te ngurta

5.3 Ndikime nga shkarkimet e lengeta

5.4 Ndikimet ne ajer

5.5 Ndikimet nga zhurmat

5.6 Ndikimet ne toke

5.7 Ndikimet ne popullsi

5.8 Ndikimet ne klime

5.9 Ndikimet e projektit ne rruget lokale dhe transport

5.10 Ndikimet ne ekonomi

1.HYRJE

1.1 Te pergjithshme

Subjekti "ELJO-COMPANY 2003" SH.P.K eshte rregjistruar prane QKB-se me numer NIPT-ti L57807901N. Vendi i ushtrimit te aktivitetit eshte ne Diber, Bulqize; Martanesh, Kraste, Rruga Kraste-Theken Km 4, Siperfaqe e pyllzuar mes kuotave 1210-1300, hipsometrikisht ne shtrirje mes prerjesh -14-20.

Subjekti " ELJO-COMPANY 2003 " sh.p.k me vendndodhje ne **Diber, Burrel, Rruga Formula e Pagezimit, Pallati Nr.5. Shkalla 1, Kati 5 ne zonen kadastrale 1326** ushtron aktivitetin e tij per nxjerrje te kromit.

Ky objekt do shfrytezohet me punime ne siperfaqe me karriere dhe punimet e hapjes do te realizohen nepermjet ndertimit te rrugeve dhe hapjes se shkalleve te karrieres si dhe te shesheve te depozitimit te mineralit te sterilisht si dhe sheshet per vendosjen e makinerive dhe zyrave etj.Shfrytezimi i objekteve ne vendburim do te filloje me hapjen e shkalles nga lart-poshte duke pasur parasysh rregullat e shfrytezimit te trupave te Kromit me dalje ne siperfaqe. Fillimisht shfrytezimi do te filloje nga trupat ose blloqet qe jane gati te pregatitur per fillimin e shkalles se pare dhe ne vazhdim.Objektet do te fillojne prodhimin duke filluar nga gjashtemujori i dyte i vitit te pare nga data e marrjes se lejes se shfrytezimit. Meqenese ne fillim te aktivitetit duhet te kryhen investimet e duhura per te siguruar frontet e prodhimit per vitet e metejshme, eshte planifikuar qe ne vitin e pare te prodhimit e filloje me kapacitet te vogel dhe ne vazhdim nga viti ne vit te vije duke u rritur.Per te realizuar prodhimin sipas grafikut dhe nevojave te tregut duhet qe te zhvillohen punimet e hapjes se karrieres dhe te pregatitjes se blloqeve te shfrytezimit krahas nxjerrjes se prodhimit te planifikuar.Per kete qellim, vitin e pare mbasi te merret leja e shfrytezimit, ne gjashtemujorin e pare do te behen punimet e hapjes se karrieres si rruge, sheshe depozitimi te sterileve, dhe do te filloje hapja e shkalleve te karrieres nga lart-poshte.Aktiviteti merr ne konsiderate masat e nevojshme per te siguruar qe menaxhimi i tyre te kryhet pa demtuar shendetin e njeriut dhe pa i sjell deme mjedisit vecanerisht:

- Pa krijuar rreziqe per ujin, ajrin, token, floren ose faunen
- Pa shkaktuar pengesa nga zhurmat
- Pa demtuar peisazhin

Nje synim tjeter eshte te percaktoje e rekomandoje masat teknike organizative per zbutjen e ndikimeve negative qe mund te krijohen gjate zhvillimit te aktivitetit. Në kete aktivitet te subjektit

"ELJO-COMPANY 2003" SH.P.K do te punonesohen njerez te profesioneve te ndryshme si teknolog, manovrator, inxhiniere, germuese etj. Për të krijuar një ambient pune optimal dhe mbrojtjen nga aksidentet, subjekti "ELJO-COMPANY 2003" SH.P.K ka pajisur të gjithë punonjësit që punojnë në prodhim me uniformë, kapele mbrojtëse dhe me mjete mbrojtëse.

1.2 Procesi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis

Studimi i Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis (VNM) siguron një përmbledhje të të dhënave ekzistuese dhe informacion mbi kushtet e zhvillimit të aktivitetit. Në procesin studimor të VNM përdoret informacioni dhe të dhënat teknike ekzistuese.

Vlerësimi i ndikimit në mjedis hartohet që në fazën e projekt-idese për zhvillimin e aktivitetit, por gjithsesi, edhe për aktivitete ekzistuese të cilat janë objekt i një leje mjedisore ose i ligjit për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis. Sipas kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, shteti siguron me të gjitha mjetet dhe mundësitë që ka, një mjedis të pastër dhe të sigurtë për qytetarët dhe brezat e ardhshëm.

1.3 Kërkesat e përgjithshme për vlerësimin e ndikimit në mjedis të një projekti

1. Vlerësimi i ndikimit në mjedis përfshin përcaktimin, përshkrimin dhe vlerësimin e ndikimeve të pritshme të drejtpërdrejta e jo të drejtpërdrejta mjedisore të zbatimit apo moszbatimit të projektit.
2. Ndikimet mjedisore të projektit vlerësohen në lidhje me gjendjen e mjedisit në territorin e prekur në kohën e paraqitjes së raportit përkatës për vlerësimin e ndikimit në mjedis të projektit.
3. Vlerësimi i ndikimit në mjedis përfshin përgatitjen, zbatimin, funksionimin dhe mbylljen e tij, sipas rastit, edhe pasojat e mbylljes së veprimtarisë, dhe dekontaminimin/pastrimin apo rikthimin e zonës në gjendjen e mëparshme, nëse një detyrim i tillë parashikohet me ligj. Vlerësimi përfshin, sipas rastit, si funksionimin normal, ashtu edhe mundësinë për aksidente.
4. Vlerësimi i projektit përfshin, gjithashtu, propozimin e masave të nevojshme për parandalimin, reduktimin, zbutjen, minimizimin e ndikimeve të tilla ose rritjen e ndikimeve pozitive mbi mjedisin, gjatë zbatimit të projektit, përfshirë edhe vlerësimin e efekteve të pritshme të masave të propozuara.

Projektet private apo publike, të listuara në shtojcat I dhe II, të ligjit Nr. 10440, datë 07.07.2011 "Për vlerësimin e ndikimit në mjedis", i nënshtrohen vlerësimit të ndikimit në mjedis, në përputhje me kërkesat e kreut II të këtij ligji, përpara dhënies së lejes përkatëse nga autoriteti përgjegjës për zhvillimin ose jo të projektit.

Procedura e vlerësimit të ndikimit në mjedis përfshin:

- a) procesin paraprak të vlerësimit të ndikimit në mjedis;
- b) procesin e thelluar të vlerësimit të ndikimit në mjedis.

Dokumenti bazë ku mbështetet procesi i VNM-së, është raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis, i cili, në varësi të ndikimeve të mundshme të projektit, mund të jetë:

- a) raporti paraprak i VNM-së për projektet e shtojcës II;
- b) raporti i thelluar i VNM-së për projektet e shtojcës I.

Ne kete rast, subjekti i nenshtrohet procedurave per klasifikim per VNM te Thelluar ne baze te Ligjit 10440, date 07.07.2011 " Per vleresimin e Ndikimit ne Mjedis"

2. PERSHKRIM I KUADRIT LIGJOR DHE INSTITUCIONAL

- *Ligji Nr.10 431, date 09.06.2011 ' Per Mbrojtjen e Mjedisit '*
- *Ligji Nr16/2014 "Per mbrojtjen e cilesise se ajrit ne mjedis"*
- *Ligji nr. 10 448 date 14.07.2011 ' Per Lejet e Mjedisit'*
- *Urdhrin e ministrit nr. 146 dt. 8.5.2007 'Per miratimin e listes se kuqe te flores dhe faunes'.*
- *Udhezimin nr 8 dt. 27.11.2007 "Per nivelin kufi te zhurmave ne mjedis te caktuara"*
- *Ligji nr. 9010 dt. 13.02.2003 "Per administrimin mjedisor te mbetjeve te ngurta"*
- *Ligji nr. 10 463 date 22.09.2011 "Per menaxhimin e integruar te mbetjeve"*
- *Vendim nr.805 date 4.12.2003 'Per miratimin e listes se veprimtarive qe ndikojne ne mjedis per te cilat kerkohet leje mjedisore'*
- *Ligj nr. 8094 date 21.03.1996 'Per largimin publik te mbeturinave'*
- *Udhezim nr.1 date 03.03.2009 'Per detyrat e organeve mjedisore per te siguruar pjesemarrjen e publikut dhe te OJF-ve mjedisore ne procesin e vleresimit te ndikimit ne mjedis'*
- *VKM nr.419 date 25.6.2014 'Per miratimin e kerkesave te posacme per shqyrtimin e kerkesave per leje mjedisi te tipave A,B dhe C per transferimin e lejeve nga nje subjekt te tjetri, te kushteve per lejet respektive te mejdisit si dhe rregullave te hollesishme per shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri ne leshimin e ketyre lejeve nga QKL-ja.'*
- *Udhezim per dokumentacionin e duhur per "Leje Mjedisore"*
- *Urdhëri Nr. 321 datë 11.2.2014 "Për Lejet Mjedisore"*
- *Udhëzim i MM dhe MF nr. 7938, datë 17.7.2014 "Për përcaktimin e tarifave dhe vlerave përkatëse për shërbimet që kryen Ministria e Mjedisit për procesin e VNM-së"*

- VKM nr. 686 datë 29.7.2015, "Për miratimin e rregullave të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit e deklaratës mjedisore".
- Ligji 12.2015 date 26.02.2015 "Për disa ndryshime në ligjin nr. 10 440 datë 7.7.2011Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis".

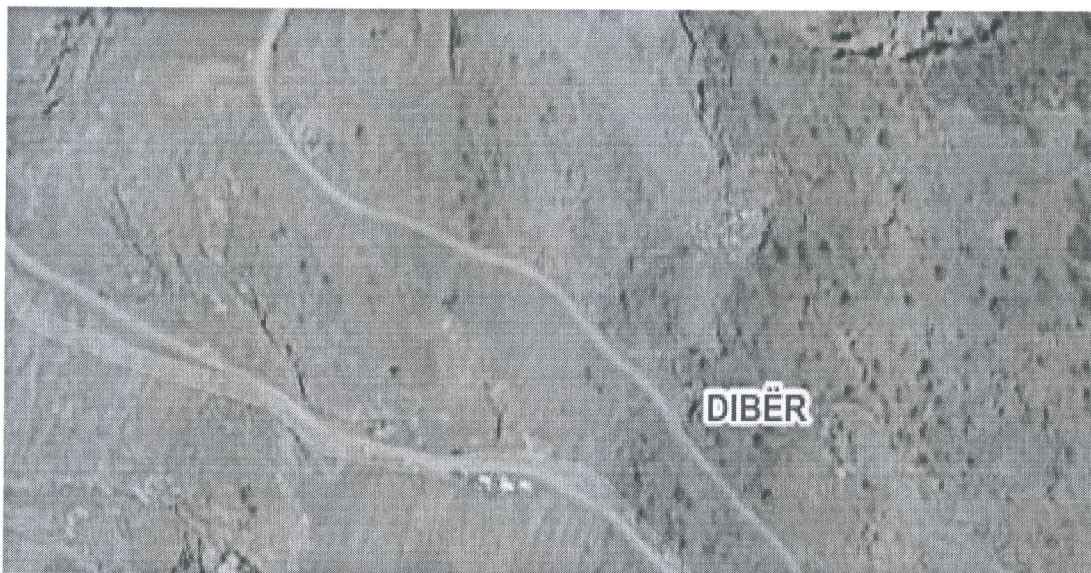
3. PERSHKRIM I MJEDISIT TE RAJONIT

3.1 Te pergjithshme

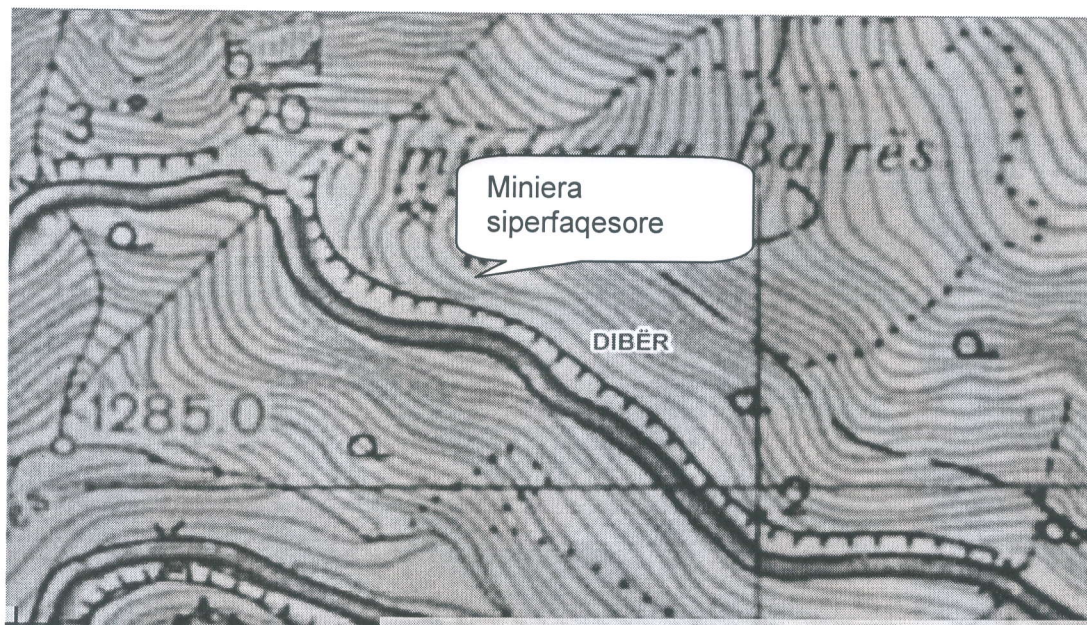
Objekti ku zhvillon aktivitetin subjekti "Eljo-Company 2003" sh.p.k pozicionohet ne Diber, Bulqize; Martanesh, Kraste, Rruga Kraste-Theken Km 4, Siperfaqe e pyllzuar mes kuotave 1210-1300, hipsometrikisht ne shtrirje mes prerjesh -14-20.

Ky objekt ndodhet ne te majte te rruges Kraste-Theken.

Harte satelitore e zones ne studim

Harta topografike me kufijte e zones ne studim

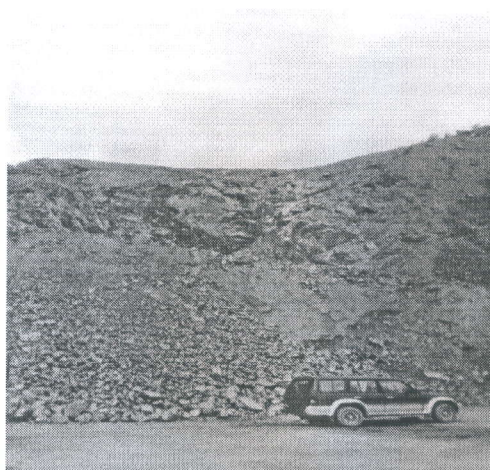
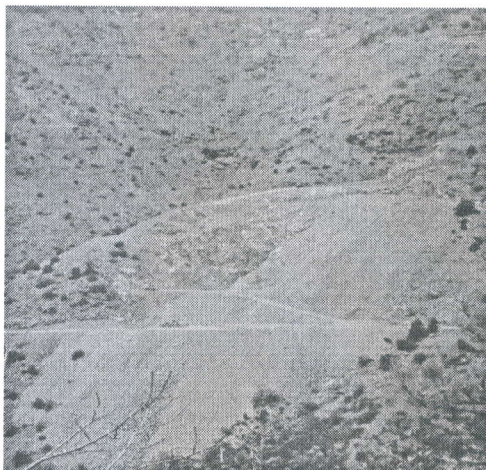
Koordinatat e pikave qe kufizojne zonen per shfrytezim jane si vijon:

Nr.pikes	Koordinatat e pikave	
	Y	X
1	44 36 800	45 88 900
2	44 36 800	45 89 000
3	44 37 000	45 89 000
4	44 37 000	45 88 800

Keto koordinata jane percaktuar ne baze te Lejes se Shfrytezimit Nr.810, date 04/10/2004

Pamje nga vendndodhja e aktivitetit.

3.2 Pershkrimi i territorit te projektit te propozuar

Pozita gjeografike e Bulqizes, Diber ka luajtur një rol të rëndësishëm në zhvillimin e kësaj zone që ka qënë herë pozitiv e herë negativ në periudha të ndryshme historike dhe nën ndikimin e faktorëve socialë dhe ekonomikë që kanë lënë gjurmë në të. Rolin e saj pozitiv ajo e ka pasur kur ka shërbyer si një urë lidhëse për trevat e vendit tonë nga parendimi në brendësi të territoreve shqiptare. Që në antikitet ka funksionuar rruga Durrës - Fusha e Tiranës – Dibër, e cila lidhte bregdetin me vise të tjera lindore. Rolin e kësaj pozite e dëshmon qartë zhvillimi social-ekonomik, pasi në vitin 1911 Dibra ishte një qendër e rëndësishme artizanale, tregtare, ndërtimore etj. Për këtë flasin qartë të dhënat e popullsisë ku ky rreth kishte 11 000 banorë. Por roli i kësaj pozite zbehet me vendosjen e kufijve arbitrare në 1913, ku jashtë mbeten qendra të mëdha tregtare (Dibra e Madhe) dhe urbane për kohën. Pas 1913 kjo zonë vazhdoi ta luaj këtë rol por me një intensitet më të dobët. Deri kur në vitet 1945-1990 u ndërpre plotësisht kjo lidhje dhe u kthye në një faktor pengues dhe izolues për të. Pas viteve 1990 kjo zonë e rimerr rolin e saj lidhës por me një intensitet më të vogël. Projekte të ndërtimit të autostradave që do të kalonte neper rrugën e vjetër dhe lidhja e saj me një arterje më rrethine të Kukësit do të rikthente një rëndësi të pozitive gjeografike të këtij rethi së bashku me burimet që përmban dhe do të kthente këtë rreth në një Qendër të një eurorajoni ndërkufitar duke bërë që pozita të bëhet faktor zhvillimi.

3.3 Shtrirja gjeografike

Rrethi i Dibres bën pjesë në rajonin verioro-lindor me një reliev përgjithësisht malorë kodrinor. Pra shtrihet në veri-lindje të Shqipërisë në dy anet e luginës së Drinit të Zi duke u kufizuar në lindje nga vargmali i Korabit dhe në perëndim nga vargmalet e Lures. Qendra e rrethit është qyteti i Peshkopisë që është edhe qyteti i 3-të pas atij të Shtetikut dhe Dibres së Madhe në republikën e Maqedonisë. Qendra e rrethit (Peshkopia) që shtrihet 185 km nga kryeqyteti dhe 21 km largësi nga pika e doganës së Bllatës në Maqedoninë e Veriut është vendosur në këto koordinata gjeografike : 41° 53' 20", dhe 41° 33' 40" gjatësi gjeografike veriore dhe 20° 34' 50" dhe 20° 07' 00" gjatësi gjeografike lindore. Kufizohet nga kufijtë konvencionalë në lindje me republikën e Kosovës dhe të Maqedonisë me një gjatësi kufitare 90 km nga të cilat 19 km janë lumore. Në veri kufizohet me rrethine të Kukësit me 75 km vijë kufitare. Në perëndim me Mirditën 13 km vijë kufitare dhe me

rrethin e Matit me 60 km vije kufitare. Ne jug me Bulqizen 27,8 km vije kufitare Ky reth ka nje ndertim te komplikuar gjeologjik qe eshte kapur here pas here nga levizjet neotektonike ngritese qe ka luajtur nje rol te rendesishem ne formimin e rrelievit.

3.4 Relievi dhe tokat

Rethi i Dibrës ka nje reliev kodrinor-malor qe varion nga 350 m (lug drinit te zi) deri ne 2751 ne majen e Korabit. Shtrirja nga 380m deri në lartësi të Korabit ka bërë që në të gjejmë shumë breza dhe nën breza tokash duke ndikuar drejtë për drejtë në bimësinë e zonës. Larmia e kushteve natyrore pedogjenetike ka kushtëzuar edhe shumëllojshmërinë e tokave. Në këtë drejtim dallohen: • Tokat e kafenjta - kanë shtrirje jo të madhe dhe zënë 20 % të territorit të zonës shtrihen në lartësitë 600-1000 m mbi nivelin e detit, sidomos në pjesën veriore përgjatë luginave. • Tokat e murrme pyjore - ose të pyjeve të ahut dhe të pishës që shtrihen në lartësitë 1000- 1200 m mbi nivelin e detit duke zënë pjesën më të madhe të kësaj malësie rreth 40%. Ato i gjejmë të përhapura në pjesën qendrore, jugore dhe atë lindore • Tokat livadhore-malore - këto toka zënë 40 % të territorit të kësaj malësie dhe shtrihen në lartësitë mbi 1700 m mbi nivelin e detit. Ato i gjejmë të përhapura në lindje të zonës, dhe formohen mbi gëlqeror, në kushte të një klime të ashpër dhe me reshje, kurse relievi i tyre është heterogjen dhe dallohet për copëtim dhe pjerrësi të mëdha. Nga të dhënat rezulton se sipërfaqja e përdorur bujqësore përbën 12% të fondit total bujqësor. Pyjet dhe kullotat përbëjnë 77% dhe toka e papërdorur 11%

3.5 Klima

Rrethi i Dibrës bën pjesë në zonën klimatike mesdhetare malore dhe atë mesdhetare para-malore meqenëse është pjesë e pellgjeve të lumejve të Drinit. Në formim të kësaj klimë kanë ndikuar faktorë si lartësia dhe relievi e territorit, ndikimi i madh i klimës kontinentale nëpërmjet erave që vijnë nga grykat dhe qafat nga brendësia e Gadishullit Ballkanit. Si rezultat kjo klimë dallohet për klimë të ashpër, të gjatë dhe me reshje të mëdha të dëborës dhe verë të freskët por pa reshje . Temperatura mesatare vjetore arrin në 110 C. Janari është muaji më i ftohtë me një temp. mesatare minus 20C, ndërsa muaji më i nxehtë, gushti me një temp. rreth 210C. Temperaturat e ftohta arrijnë deri mbi minus 220 Për sa i përket dukurive negative të klimës mund të themi se ajo ka karakter kapriçoz, pra ajo ka diktuar edhe vendosjen dhe mënyrën e ndërtimeve në këtë rreth. Po ashtu, kjo klimë është edhe shumë e shëndetshme, por nuk lejon kultivimin e të gjitha llojeve të bimëve si rezultat i ngricave të gjata dhe reshjeve të mëdha të borës, të cilët jo pak herë kanë shkatërruar prodhimet bujqësore dhe i ka dhënë drejtim të gabuar zhvillimit ekonomik. C. Rreshjet janë nën

mesataren e vendit, ku mesatarisht bien rreth 912m/vit. Për reshjet e dëborës mund të themi se fillojnë mesatarisht me 1 nëntor dhe data e mbarimit është 20 mars. Shtresa maksimale shkon 1,5 m në shpatet e malit.

3.6 Gjeologjia

Rethi i Dibrës ka një ndërtim të larmishëm gjeologjik, i cili përbëhet nga molasat e plio-kuarternarit, flishiri dhe formacione të tjera magmatike dhe depozitime të kuaternarit. Vendin kryesor e zënë molasat e plio-kuarternarit, por gjejmë edhe rreshpet e paleozoit si dhe gëlqeroret e mesozoit që janë edhe formacionet më të vjetra të vendit tonë, kurse shkëmbenjtë efuzivë dhe flishet ndërtojnë skajin më jugor të vargut të Korabit ku gjejmë edhe formacione karbonatike dhe ultra-bazike. Ndërtimi gjeologjik në këtë rreth mundëson zhvillimin, pasi kjo zonë është e pasur me minerale, lëndë ndërtimi dhe mermere. Këto formacione kanë bërë që ky rajon të ketë pasuri të shumta minerale ku veçojmë kromin në Selishtë e Lurë, bakrin në Cerjan e Lurë, mermerin në Muhurr, Arras, Rec, gipsin në përroin e llixhave, Bahutë Vrenjt, Kala e Dodës, hekurin në stanet e Preshit, Serokol, boksided në Lurë, bojra dheu në Bllicë, Sohodoll, Kabë, Erëbarë, squfurin në Kërcisht, dhe argjilat në Kastriot, Kubën dhe Dohoshisht. Pasuritë minerale që përmenden më sipër, përgjithësisht janë të pa shfrytëzuar, duke përjashtuar objektet e kromit që shfrytëzohen aktualisht dhe ato të mermerit e argjilës, të cilat sot nuk shfrytëzohen.

3.7 Flora dhe fauna

Pyjet zënë rreth 66% të sipërfaqes së përgjithëshme të qarkut, duke përbërë një potencial të rëndësishëm mjedisor dhe ekonomik. Në rrethin e Dibrës përfshihen tre zona fitoklimatike nga 4 që ka Shqipëria, dhe konkretisht: (i)- zonën e gështenjës (Castanetum); (ii) zonën e ahut (Fagetum); (iii) zona e hormoqit (Picetum); dhe (iv) zonën e kullotave alpine (Alpinetum) Në kuadrin e decentralizimit dhe rritjes së kompetencave të pushtetit vendor, rreth 60% e fondit pyjor ju janë dhënë në administrim njësisive të qeverisjes vendore. Këto pyje përfshijnë teritore të cilat ato i kanë në administrim dhe që po mbështeten me investime nga projekti i pyjeve i Bankës Botërore, i cili ka si qëllim rimëkëmbjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të tyre. Relievi dhe klima e favorshme bëjnë që në këtë zonë të ndodhen të gjitha katet bimore të vendit tonë, duke filluar me shkurret mesdhetare deri në livadhet alpine. Në lartësinë deri në 800 m rriten disa lloje dushqesh si bunga, shparthi, qarri, etj., dhe mbi këtë lartësi takohet kryesisht ahu (Fagus silvatica), pisha e zezë (Pinus nigra), rrobulli (Pinus heldreichi), bredhi i bardhë (Abies alba), arneni (Pinus peuce), lajthia (Corilus coturna), mëshstekna (Betula pendula) etj, të cilat pas viteve 90, si rezultat i shfrytëzimit pa

kriter kana pësuar dëme të shumta.

Bimët mjekësore Në rrethin e Dibrës vlerë të madhe për ekonominë e komunitetit kanë edhe shfrytëzimi i burimeve natyrore (bimëve mjekësore), të cilat kanë një përhapje të gjerë në shumë zona të këtij rajoni. Ndër këto bimë me vlera të mëdha mjekësore mund të përmendim: dëllinja e zezë (*Juniperus nigra*), dëllinja e kuqe (*Juniperus ohycedrus*), lulkuqja (*Papaver rhoeas*), sherebela, qershia e egër, trumza, trëndafili i egër (*Rosa kanina*), mullaga (*Malva sulvestris*), salepi (*Orchis mascula*), hithra (*Urtica dioica*), kamomili (*Chamomilla recutita*), blini, çaji i malit (*Sideritis roeseri*), murrizi (*Crataegus monogyna*), etj., të cilat mblidhen nga banorët e grumbullohen nga subjektet të licensuara të rrethit. Më pas dërgohen sipas destinacionit për eksport. Theksojmë se ky potencial burimesh natyrore ndikon ndjeshëm në rritjen e të ardhurave e mirëqenies të banorëve në zonat rurale, si dhe kanë ndikim në uljen e varfërisë dhe papunësisë. faqe 14nga 45 Në rrethin e Dibrës, duke qenë që kushtet e mjedisit si dhe pozicioni gjeografik janë të përshtatshëm për rritjen dhe zhvillimin e shumë llojeve me vlerë, duhet që të jetë në qendër të vëmendjes një përkujdesje ndaj rregullave dhe kriterëve të vjeljes e grumbullimit të këtyre pasurive natyrore, me qëllim menaxhimin e qëndrueshem të tyre.

Fauna

Larmia dhe pasuria që ka kjo zonë si në aspektin klimatik, atë të tokave, të florës etj., ka krijuar kushte shumë të favorshme për zhvillimin e një bote shtazore shumë të larmishme. Këtë gjë e dëshmon ekzistenca e shumë llojeve të veçanta sipas karakterit të habitatit. Bota shtazore është shtrirë në gjithë teritorin si në atë të shkurreve, të pyjeve të dushkut, të ahut, e në lartësinë e kullovave alpine dhe të pak habitateve ujore. Në habitatet e dushkut, habitat ky që në 20 vitet e fundit vërehet një rimëkëmbje dhe rigjenerim i plotë i tij, në të gjitha vlerat e biodiversitetit, ka gjetur kushte zhvillimi dhe jetese shumë lloje të kafshëve të egra si: lepuri, thëllënxa e malit, derri i egër, ujku, dhelpra, etj. Në habitatet e pyjeve të ahut dhe të pishës, që janë më të dëmtuara vitet e fundit dhe që vërehet një dëmtim i ekosistemeve dhe i faktorëve të biodiversitetit në tërësi, gjejmë një numër më të vogël të kafshëve të egra që jetojnë në këto zona si ariu, ujku, shqiponja, rrëqebulli, dhia e egër, kaprolli, etj. Në habitatet e ujrave të kthjellta dhe të ftohta të këtyre lumenjve takohet trofta e egër dhe disa lloje të tjera peshqish autokton që e bën këtë zonë të dallueshme nga zonat e tjera të vendit. E gjithë kjo, pasuri e botës shtazore dhe me vlera të veçanta ofron kushte për zhvillimin e turizmit malor, familjar, sportiv, ekologjik, çlodhës.

4.PERSHKRIMI I AKTIVITETIT

4.1 Veprimtaria dhe vendosja

Objekti ku zhvillon aktivitetin subjekti "ELJO-COMPANY 2003" SH.P.K pozicionohet ne **Diber, Bulqize; Martanesh, Kraste, Rruga Kraste-Theken Km 4, Siperfaqe e pyllzuar mes kuotave 1210-1300, hipsometrikisht ne shtrirje mes prerjesh -14-20.**

Miniera siperfaqesore perbehet nga disa trupa minerali, te cilet do te shfrytezohen sipas cilesise, ne fillim do te shfrytezohen trupat me cilesi me te mire pastaj do te kalohet ne shfrytezimin e trupave me cilesi me te ulet qe do te kalojne ne pasurim.Punimet kryesore per hapjen e punimeve te parapergatitjes dhe shfrytezimit me karriere jane punimet, rruget kryesore te transportit qe kalojne ne formacionet shkembore ultrabazike, shkallet e karrieres, skarpata, kthesat ne sheshet e shkalleve si dhe sheshet e depozitimit si dhe punime te tjera ndihmese.Konkretisht dimensionet e karrieres percaktohen nga dimensionet e trupit si shtrirja, renia, zhytja dhe trashesia e tij.Punime te tjera qe i perkasin pergatitjes se karrieres jane ngritja e kantierit me objektet perkatese, ngritja e infrastruktures etj.

Projektimi i punimeve te shfrytezimit me shkalle karriere eshte bere duke patur parasysh:

- 1.Kompletimin dhe berjen funksionale te skemes se hapjes per secilin objekt
- 2.Venien ne funksion sipas normave te R.S.T per punimet ne karriere ne kete objekt.
- 3.Sigurimin e rradhes dhe drejtimit te shfrytezimit te shkalles se karrieres duke patur parasysh pozicionin e daljeve te kromit si dhe shtrishmerine, renien dhe trashesine e trupit te mineralit.
- 4.Fillimin e prodhimit qe ne gjashte mujorin e dyte mbas marrjes se lejes se shfrytezimit.
- 5.Pergatitjen dhe fillimin e punimeve te shfrytezimit fillimisht ne trupat dhe blloqet me cilesi te mire.
- 6.Koston per 1 ml punim me ringritje horizontal dhe i pjerret ose vertikal.
- 7.Koston per 1 ml punim i ri horizontal dhe i pjerret ose vertikal.
- 8.Koston per zbulimin e nje ton mineral.

4.2 Varietetet e hapjes me punime te reja

Nga sa thame me siper hapja e objektit ne te cilen do te kryhen punimet e hapjes, si rruge per ne objekt, direkt per te filluar shkallen dhe sheshet e depozitimit te sterileve jane te percaktuara ne projekt dhe ne planimetrit te paraqitura per kete qellim.Duke u bazuar ne relievin e zones ku ndodhet trupi i mineralizuar ne pershkruam variantet e hapjes se objektit me rruge qe kalon nga rruga ekzistuese dhe ngjitet drejt ne objekt per kete duhet te hapet rruge e re rreth 200m.

Pasaportat teknike te hapjes dhe armatimit te punimeve te hapjes, pregatitjes dhe shfrytezimit me nentoke

Nga sa thame me siper ne zgjedhem menyren e shfrytezimit ne qiell te hapur pra me karriere dhe si rrjedhoje edhe pasaportat teknike do te perpilohen per shfrytezimin e objektit me karriere. Sic u theksua fortesia e shkembinjve anesore dhe e mineralit eshte e madhe rreth 7 qe tregon se nuk lind nevoja e armatimit. Jane te armatosura hyrjet e punimeve ne distance deri 10 m si dhe punimet qe kryhen neper trup ne siperfaqe.

4.3 Krahasimi tekniko-ekonomik dhe zgjedhja e variantit me te pershtatshem nepermjet te dhenave per secilin si sasia e punimeve, cmimi per njesi, vlera

Kushtet tekniko-mierare dhe gjeologjike te vendburimit te kromit ne Majen e Lugut perendimor, Kraste, Bulqize lejojne shfrytezimin me karriere ne siperfaqe te ketij vendbanimi. Trupi i mineralizuar ka vendosje pothuaj vertikale nga 60° deri ne 70° si ne shtrirje dhe ne renie. Per zbulimin e ketyre trupave te mineralizuar koeficientin e zbulimit do te marrim 15 m³/ton Lartesia e shkalleve te zbulimit ne karriere jane parashikuar 10 ml. Ndertimi i shkalleve te zbulimit do te filloje nga siper-poshte dhe gjeresia e sheshit ne shkalle do te jete 20 ml e cila ben te mundur levizjen e makinerive ne shkalle pa veshtiresi. Me uljen poshte te zbulimit gjeresia e shkalles se fundit do te arrije nga 30m-50m. Ne projektin teknik te detajuar te karrieres do te jepen relacionet, llogaritjet tekniko-ekonomike dhe i gjith material grafik per kete qellim si dhe sasia e mineralit qe do te prodhohet. Shfrytezimi me karriere siguron realizimin e nje kostoje me te ulet se shfrytezimi me punime nentokesore. Eshte zgjedhur sistemi i shfrytezimit me karriere dhe jane marre parasysht faktoret e meposhtem:

1. Kushtet tekniko-minerare te objektit
2. Menyra e ngarkimit, transportit dhe depozitimit te sterilit.
3. Menyra e kryerjes se punimeve te zbulimit
4. Menyra e ngarkimit te transportit brenda dhe poshte karrieres
5. Mjetet e shpimit, ngarkimit, transportit qe do te parashikohen te perdoren per kete qellim.
6. Menyra e rrezimit te shtreses se mineralizuar.

Bazuar per sa me siper sistemet e shfrytezimit qe do te perdoren do te jene:

- Sistemi i shfrytezimit me karriere i thjeshte pa transport
- Sistemi i shfrytezimit me karriere me transport te brendshem dhe perdorimi i automjeteve te transportit ne largesi.
- Sistemet e shfrytezimit do te jene te alternuara per pjese te ndryshme te karrieres meqenese sasia e zbulimit gjate aktivitetit te shfrytezimit te karrieres do te jete relativisht e vogel.

Bazuar per sa me siper sistemi i shfrytezimit qe do te parashikohet te perdoret eshte i thjeshte me transport te sterilite edhe depozitimin e tij brenda karrieres, sterilet qe do te grumbullohen do te sistemohen per mbushje te zones se shfrytezuara gjate viteve te fundit te aktivitetit dhe per rigjenerimin e mjedisit.

Punimet e hapjes se vendburimit per pjesen qe do te shfrytezohet ne siperfaqe

Ky objekt do shfrytezohet me punime ne siperfaqe me karriere dhe punimet e hapjes do te realizohen nepermjet ndertimit te rrugeve dhe hapjes se shkalleve te karrieres si dhe te shesheve te depozitimit te mineralit te sterilite si dhe sheshet per vendosjen e makinerive dhe zyrrave etj.

Grafiku i kryerjes se punimeve te hapjes, pergatitjes dhe shfrytezimit

Shfrytezimi i objekteve ne vendburim do te filloje me hapjen e shkalles nga lart-poshte duke pasur parasysh rregullat e shfrytezimit te trupave te Kromit me dalje ne siperfaqe. Fillimisht shfrytezimi do te filloje nga trupat ose blloqet qe jane gati te pregtatur per fillimin e shkalles se pare dhe ne vazhdim. Objektet do te fillojne prodhimin duke filluar nga gjashtemujori i dyte i vitit te pare nga data e marrjes se lejes se shfrytezimit. Meqenese ne fillim te aktivitetit duhet te kryhen investimet e duhura per te siguruar frontet e prodhimit per vitet e metejshme, ne kemi planifikuar qe ne vitin e pare prodhimit e filloje me kapacitet te vogel dhe ne vazhdim nga viti ne vit te vije duke u rritur. Per te realizuar prodhimin sipas grafikut dhe nevojave te tregut duhet qe te zhvillohen punimet e hapjes se karrieres dhe te pregtatjes se blloqeve te shfrytezimit krahas nxjerrjes se prodhimit te planifikuar. Per kete qellim, vitin e pare mbasi te merret leja e shfrytezimit, ne gjashtemujorin e pare do te behen punimet e hapjes se karrieres si rruge, sheshe depozitimi te sterileve, dhe do te filloje hapja e shkalleve te karrieres nga lart-poshte.

4.4 Pershkrimi i kapacitetit prodhues

Duke u bazuar ne rezervat gjeologjike me siper pershkruam perafersisht rezevat te nxjerrshme ne total per te gjithë vendburimin pa i ndare sipas objekteve ne vecanti.

Duke u bazuar ne sistemin e shfrytezimit me karriere si dhe duke bere nje dispozicion te birave te rrezimit te mineralit te favorshem, Kapaciteti vjetor i minieres parashikohet te jete me mundesi rritjeje ne varesi te kerkesave te tregut dhe sasise se rezervave qe mund te zbulohen nga kryerja e punimeve te kerkimit ne nentoke dhe ne siperfaqe. Per te siguruar kapacitetin e parashikuar, ne vendburim do te merren masa qe te sigurohet vazhdimesia e punes, sasia e prodhimit, cilesia si dhe elemente te tjere qe kane lidhje me vazhdimesine e punes ne kete objekt. Kapaciteti i prodhimit te mineralit te kromit eshte rreth 3000 ton mineral kromi ne vit.

4.5 Percaktimi i jetes se minieres

Ne baze te kerkesave te tregut dhe kapacitetit te planifikuar per te prodhuar sasine e kerkuar per nje vit si dhe duke u bazuar ne sasite aktuale te rezervave te nxjerrshme, pa llogaritur rezervat qe do te shtohen nga punimet e kerkim zbulimit, jetegjatesia e vendburimit do te varioje deri ne 8 vjet. Kurse objekti ne vecanti ka jetegjatesi te ndryshme ne varesi te sasise se rezervave qe do te zbulohen gjate viteve te punes. Jetegjatesia e minieres per kete sasi rezervash eshte parshikuar deri ne 8 vjet por subjekti do te kryeje dhe punime te tjera te kerkim-zbulimit per te shtuar sasine e rezervave dhe te shtojme jetegjatesine e minieres deri ne 25 vjet gjithmone duke bere kerkime brenda zones tone te lejes minerare per trupa te tjere qe perfshihen brenda kesaj zone.

Radha dhe drejtimi i shfrytezimit dhe grafiket perkates ne vite

Ne baze te studimit dhe percaktimit te cilesise, pregatitjes, qe kane objektet e siperpermendur do te planifikohet radha, drejtimi i shfrytezimit si dhe grafiket perkates per gjate gjithë jetes se minieres. Aktiviteti minerar fillimisht do te filloje nga horizonti +1210 deri ne horizontin +1500. Ne vitin e pare do te filloje prodhimi, mbas pergatitjes se minieres ne vitin e pare ne objektin e mesiperm. Duke e konsideruar qe hapja e minieres do te behete vetem me karriere rradha e punes per zhvillimin e aktivitetit prodhues fillon me pergatitjen e punimeve te hapjes, ngritjen e kantierit, hapjen e rrugeve per ne shkalle te karrieres hapja e shesheve te depozitimit dhe procese te tjera per fillimin e zbulimit. Shfrytezimi do te filloje nga lart-poshte me hapjen e shkalles se pare deri ne shkallen e dyte dhe ne vazhdim deri ne fund te zhvillimit te karrieres.

Drejtimi i shfrytezimit

Shfrytezimi i trupave te mineralizuar do te behete nga lart-poshte. Drejtimi i avancimit te fronteve te prodhimit do te jete nga jug-perendimi ne drejtim te veri-lindjes dhe i blloqeve te shfrytezimit nga lart poshte. Vendorsja e trupave dhe terreni krijojne mundesine e shfrytezimit ne disa shkalle, ne vartesi te prodhimit te kerkuar ne menyre te pavarur. Pra duke u bazuar ne radhen e shfrytezimit te objekteve te cilat jane ndare ne blloqe shfrytezimi, drejtimi i shfrytezimit do te jete i njejte nga lart-poshte duke patur parasysh dhe kuotat ne te cilen shtrihet trupi i mineralizuar.

Pershkrimi i punimeve kryesore te hapjes

Ne baze te punimeve gjeologjike si dhe duke zgjedhur menyren e hapjes se vendburimit ose objekteve ne vecanti, ne pranuar menyren e hapjes me karriere ne sipersfaqe. Punimet kryesore te hapjes ne kete variant shfrytezimi jane punimet qe kryhen ne hapjen e rrugeve deri ku do te filloje shkalla e pare e zbulimit si dhe vazhdimi i hapjes se shkalleve per te gjitha kuotat sipas projektit te pershkruar per kete qellim.

Shpim i lagur

Punimet e shpimit do te kryhen me cekic shpues me goditje e rrotullim me peshe relativisht te lehte qe shpojne ne thellesi deri ne 4 ml me diameter 38 deri ne 42 mm. Per te eleminuar pluhurin qe krijohet gjate punes i rekomandohet shoqerise vendorsja e shpimit te lagur i cili i eleminon ata. Ky do te realizohet me vendorsjen e bombulave te pergatitura me pare, te cilat jane te pajisura me dalje ajri dhe uji me saracineska 1/2 polic. Ajri i komprimuar futet ne bombul, i cili detyron ujin te dale nga bombula per tek cekici shpues. Bombula do te vendoset ne ane te galerise, ne nje vend te zgjeruar qe te mos ngushtoje seksionin e punimit dhe ne anen e tubacioneve te ajrit, te komprimohet. Tubacionet e ajrit dhe te ujit do te jene 1/2 polic. Fuqia punetore dhe specialistet do te sigurohen nga zona e Bulqizes mbasi ato jane me pervojte ne profesionet qe trajtuam me siper.

5.IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE NE MJEDIS LIDHUR ME AKTIVITETIN

5.1 Ndikimet negative ne mjedis

Per vleresimin e ndikimeve ne mjedis te projektit u ndoqen hapat e meposhtme:

- Njohja dhe studimi i projektit, teknologjia e tij, menyra e propozuar per ndertim, sasite,makinerite etj.
- Njohja me infrastrukturen ekzistuese
- Njohja me natyren e operacioneve te nevojshme ne mjedis, (germime ,ndertime, mbjrrllja e bimeve, sistemimi i lendeve te para te ndertimit.)
- Njohja me vlerat natyrore dhe mjedisore te zones dhe siperfaqes.
- Historiku i nderveprimit mjedisor me zonen.
- Konsultimi me shume dokumenta e raporte te VNM per veprimtari te njejte.
- Konsultimi me banoret e zones.

Me poshte paraqitet nje analize e emetimeve ne mjedis qe mund te vijne nga ushtrimi i ketij aktiviteti.Per vete natyren e veprimtarise impaktet negative jane te paperfillshme, subjekti i ka marre te gjitha masat per minimizimin e ndikimeve te mundshme negative ne komunitetin dhe mjedisin perreth si:largimi i mbetjeve te ngurta nga vete subjekti.Edhe zhurmat do te jene minimale pasi vendi ku zhvillohet aktiviteti eshte ne distance te pranueshme nga objektet e tjera te banimit ne kete zone.

5.2 Shkarkime te ngurta

Sterilet qe do te dalin nga procesi i shfrytezimi fillimisht depozitohen ne sheshe te vecanta provizore dhe mandej sapo te krijohet hapsira e nevojshme e shfrytezimit do te vendosen atje. E gjithë siperfaqja qe do te preket nga procesi i shfrytezimit do te rehabilitohet. Sasia e sterileve te zbulimit, perkohesisht do te depozitohet ne siperfaqet e parashikuara ne projekt dhe me vone do te ritransportohen dhe depozitohen ne sheshet e shkalleve dhe ne sheshin e poshtem. Ato perfaqesohen nga deluvione te shkriфта, qe nuk permbajne elemente ndotes per ambientin. Keto depozitime jane sterile dhe do te sherbejne me se miri per rigjenerimin e minieres siperfaqesore. Gjate shfrytezimit te objektit nuk parashikohen depozitime llumrash. Ato, qe ne sasi shume te pakta do te krijohen gjate rreshjeve do te depozitohen brenda karrjeres do te riperdoren ne rehabilitimin e zones se shfrytezimit.

5.3 Ndikime nga shkarkimet e lengeta

Nga miniera nuk ka dalje ujrash, ne procesin teknologjik te hapjes se punimeve minerare dhe nxjerrjes se mineralit te kromit perdoret uje i vendosur ne bombula per realizimin e shpimit te lagur dhe eleminimin e pluhurave nga proceset e punes.Ushtrimi i ketij aktiviteti, ne kushte optimale dhe perfundimi i veprimtarise ne objekt, nuk do te ndikoje ne nivelin e ujerave tokesore, ne rruget ujore

dhe ne rrjedhen e ujerave nentokesore. Ne zonen e shfrytezimit dhe perreth saj nuk ka burime ujore nentokesore dhe shpime te ndryshme te karakterit hidrogeologjik.

5.4 Ndikimet ne ajer

Ushtrimi i ketij aktiviteti nuk do te ndikoje ne cilesine e ajrit te zones mbasi gjate shfrytezimit nuk do te kete emetime te gazrave dhe pluhurave te cilet mund te shkaktojne ndotjen e ajrit, pervec produkteve te lendeve plasese per te cilat jane dhene shpjegime. Gjate fazes se zbatimit te projektit nuk do te kete emetime gazesh qe dalin nga mjete motorrike si produkte te djegies se karburanteve. Makinerite ne proces do te jene te certifikuara ne normat nderkombetare sic jepen ne projekt.

5.5 Ndikimet nga zhurmat

Zhurmat qe gjenerohen jane vetem ato te automjeteve qe vijne ne objekt per tu furnizuar me produktet, stoqet e sterileve te kromit. Keto zhurma nuk jane te niveleve te larta qe mund te behen shqetesuese per banoret, por brenda parametrave te lejuar sipas normave standarte mjedisore.

5.6 Ndikimet ne toke

Aktiviteti minerar e cenon zonen nepermjet gerryerjes ne sheshet perkatese te shfrytezimit. Zona ndodhet ne nje terren shkembor me pjerresi mesatare dhe kryesisht me pak bimesi.

5.7 Ndikimet ne popullsi

Vendi ku do te zhvillohet aktiviteti eshte relativisht larg qendrave te banuara dhe nuk sjell shqetesime per ta vecse rrit mundesine e punesimit te tyre , duke rritur keshtu nivelin ekonomik te ketyre familjeve. Zhvillimi i ketij aktiviteti do te sjell te mira e sherbime jo vetem per investitorin por edhe per komunitetin. Ndikime ne shendetin e banoreve perreth nga zhvillimi i aktivitetit minerar ne kete objekt nuk parashikohet te kete.

5.8 Ndikimet ne klime

Gjate zhvillimit te projektit nuk priten ndryshime te dukshme klimaterike, si ne drejtim te permiresimit ashtu edhe ne ate te perkeqesimit te saj. Nuk do kete ndryshime ne temperature, ne drejtim te eres, ne sasine e reshjeve. Pra kryerja e ketij aktiviteti nuk ndikon fare ne kushtet klimaterike te kesaj zone.

5.9 Ndikimet e projektit ne rruget lokale dhe te transportit.

Subjekti do te perdore rruget ekzistuese. Gjatë zbatimit të aktivitetit nuk do kete ndryshime të rrjetit të rrugëve lokale dhe transportit. Për rrjedhojë aktiviteti nuk do ndikojë absolutisht në rrugët lokale dhe transport, përkundrazi subjekti është angazhuar të mirembajë rrugët lokale të transportit me qëllim të mbarvajtjes së mirë të aktivitetit të tij.

5.10 Ndikimet ne ekonomi

Persa i perket ndikimeve ekonomike ky aktivitet sjell ndikime pozitive ne ekonomi duke rritur te ardhurat jo vetem te investitorit por duke punesuar edhe punonjes nga zona perreth rrit nivelin e tyre te jetes.

Subjekti: **ELJO COMPANY 2003 Sh.p.k**
Administrator: **Rustem Kuka**

